VIIKONVAIHDE

PASSIPAIKALLA

Joutavaa lätinää

Keskustan puheenjohtaja **Juha Sipilä** noudattaa kiitettävästi lääkärin määräyksiä. Hän viettää sairauslomansa päivästä päivään. Kiitokseksi vastustajat pohtivat julkisuudessa, olisiko noin sairaasta miehestä pääministerin vaativaan tehtävään.

En tiedä Sipilän terveydentilasta yhtään enempää kuin nämä päivittelijät. Sen tiedän, että monet poliitikot joutuvat vaalikauden aikana popsimaan marevania ja ehkä tökkäämään verenohennuspiikin mahaansa töihin lähtiessään. Heidän viranhoitoaan se ei ole häirinnyt.

Veritulpan kokenut ei muka voi lentää. Ulkoministeri **Erkki Tuomioja** (sd.) on lentänyt maapallon moneen kertaan ympäri, eikä pääministeri **Matti Vanhanenkaan** (kesk.) kotimieheksi jäänyt.

Pääministerin tehtäviä voi hoitaa monella tavalla. Ei esimerkiksi ole välttämätöntä lentää samalla talvilomaviikolla vienninedistämismatkalla Afrikassa ja Kaakkois-Aasiassa, jos tasavallan ulkomaankauppaministeri keskittyisi työhönsä eikä pelleilyyn.

Läpiä päähänsä

Sen sijaan on syytä pohtia, onko noin kokemattomasta poliitikosta pääministeriksi? Sipilällä on onneton taipumus puhua läpiä päähänsä.

Sipilän irtisanoutuminen poliittisista virkanimityksistä muistetaan iankaikkisesti, aina kun keskustalainen nimitetään johonkin tehtävään.

Aivan omin päin Sipilä lähti oikeiston retkuun heikentämään Yleisradion taloudellista asemaa. Onneksi keskustan kokeneet Yle-poliitikot **Mika Lintilän** johdolla saivat pään kääntymään.

Olympialaisten upea, monipuolinen hoito on vastustamaton todiste siitä, mitä vahva Yle meille antaa. Kilpailijat olisivat kätkeneet Suomen mitalihiihdot maksukanaville.

Laiskakin vertyy

EU-ehdokkuus saa laiskimmankin kansanedustajan ryhdistäytymään. SDP:n kauhukakara **Mikael Jungner** keskittyy saliin ani harvoin eksyttyään tietokonepeleihin. Nyt Jungner puuhaa laajapohjaista aloitetta, jolla rahankeräykset vapautettaisiin luvanvaraisuudesta jälkikontrollin piiriin.

Lupaviranomaisten kohtuuttoman tiukkuuden ovat viime aikoina saaneet kokea muun muassa yliopistot, jotka Matti Vanhasen hallitus jätti kerjäysrahojen varaan Aalto-yliopistoa lukuun ottamatta. **Anne Kalmari** (kesk.) kertoi paikallislehdestä lukemansa esimerkin, kuinka korkea poliisiviranomainen kielsi kyläläisiltä hautajaisavun keräämisen lähimmäiselleen.

Entinen oikeusministeri **Tuija Brax** (vihr.) valmistutti ministeriössään vapaamielisemmän rahankeräyslain. Sisäministeriön byrokraatit torjuivat sen. Kansainvälinen rikollisuus kuulemma hiipisi sen kautta maahan.

Herroilleen nöyrä sisäministeri **Päivi Räsänen** (kd.) ei aio luopua luvanvaraisuudesta ainakaan tällä vaalikaudella, vaikka eduskunta Jungneriin yhtyisikin.

Silmäterän ympärillä

Puolueita syytetään ympäripyöreästä samankaltaisuudesta. Eroja löytyy, kun asia on kyllin tärkeä.

Hallitus esittää Palestiinan edustuston muuttamista lähetystötasoiseksi. **Anna Kontula** (vas.) kannatti, koska se auttaa Palestiinan asemaa.

Mika Niikko (ps.) vastusti, koska Palestiina saisi valtiolle kuuluvia tunnusmerkkejä. **Pertti Salolaisen** (kok.) mukaan esitys ei merkitse Palestiinan tunnustamista eikä rauha tule Lähi-itään ennen kuin arabimaat tunnustavat Israelin.

Lea Mäkipään (ps.) mukaan Israel on Jumalan silmäterä. Joka siihen koskee, saa tuntea seuraukset. **Pertti Veltto Virtanen** (ps.) ihmetteli, miksi oikeudenmukainen Jumala muuttuu eduskunnassa Vanhan testamentin Jehovaksi?

Varapuhemies **Pekka Ravi** (kok.) yritti otsa hiessä pitää keskustelijoita asiassa. Seuraavana päivänä hänellä oli paljon mieluisampi tehtävä ilmoittaa kesken istunnon Suomen kultamitalista.

PEKKA ALAROTU

MT 50 VUOTTA SITTEN – LA 22.2.

Ikkunapuutarhassa alkavat kevättyöt

Ulkopuutarha nukkuu vielä lumen peitossa, mutta ikkunapuutarhassamme alkavat jo kevättyöt. Aurinko paistaa ikkunalle ja pelargonioiden varret ovat silminnähtävästi lisänneet talven aikana pituutta. Nyt on aika leikata kukat ja istuttaa ne uuteen ravinnepitoiseen multaan. Sama koskee hibiskusta ja fuksiaa. Molemmat vaativat ”nuorennusleikkauksen”. Voimakkaan leikkaamisen jälkeen annetaan kasvien totuttautua pari viikkoa ennen kuin ne istutetaan uuteen multaan. Kauppoihin ovat tulleet jo gloxinian ja begonian mukulat. Nyt on kohta niidenkin istutusaika käsillä. Jokaiseen ruukkuun istutetaan vain yksi mukula ja sen ympärille pannaan hiukan puuhiiltä. Mukula peitetään 1 cm paksuisella multakerroksella. Varovainen kastelu aluksi ja vasta sitten, kun ensimmäiset idut alkavat näkyä, lisätään kastelua.

Swix-suksivoiteita myytiin jo 50 vuotta sitten.

PASI LEINO

Arto Huttunen ja Aleksi Mäensalo työntävät renkaan asennustelinettä paikalleen ja Janne Pettinen seuraa vierestä.

Itse tehty maatalouskone vei yrittäjyyskisan voittoon

Pöytyäläisten koululaisten yritysidea ihastutti nuorten yrittäjyyskisassa Turussa. Yrityksen tuote on teline, joka helpottaa maatalouskoneiden renkaiden asentamista.

Telineestä on tehty kolmiulotteinen kuva yrittäjyyskurssin aikana. Lopputulosta esittelevät Aleksi Mäensalo, Arto Huttunen ja Janne Pettinen Yläneen yhtenäiskoulusta.

TURKU (MT)

”Puskistahan tämä asennustelineen idea tuli eikä kukaan ensin siihen uskonut, mutta vähitellen idea alkoi viedä mukaan”, pöytyäläinen yhdeksännen luokan oppilas **Arto Huttunen** kertoo. **Janne Pettinen** ja **Aleksi Mäensalo** nyökyttelevät vieressä.

Kolmikko esittelee Jannen tekemää maatalouskoneiden renkaiden asentamista helpottavaa telinettä, jonka ympärille rakennettu yritysidea toi voiton maakunnallisessa yrittäjyyskisassa kaksi viikkoa sitten.

Syksyllä mietittiin yritysideoita ja useita löytyi, mutta yksitellen ne karsiutuivat. Jannen asennusteline keksittiin tavallaan vahingossa, Aleksi kertoo.

Ryhmä epäili sitäkin, mutta opettaja **Pirkka Leino** kannusti jatkamaan.

”Kaveritkin nauroivat, mutta se on loppunut ja taitavat olla nyt hiukan kateellisia”, nuoret miehet myhäilevät.

Ryhmän perustama Metalli & Palvelu ny palkittiin Varsinais-Suomen parhaana perusasteen nuorisoyrityksenä.

Kisa käytiin keskellä Turun Hansa-korttelia, jonne yritykset rakensivat osastot ja esittelivät yritystään.

Ilmeet loistavat, kun kolmikko kertoo raadin arvioineen yrityksen niin hyväksi, että sillä olisi pärjännyt ylemmässäkin, toisen asteen opiskelijoiden sarjassa. Voitto tiesi matkaa valtakunnallisiin mittelöihin Kajaaniin huhtikuun lopulla. Sitä ennen riittää tekemistä.

Nettisivut pitää uusia ja uusi asennustelinekin pitää rakentaa.

Esittelyvideota mietitään, kolmikko pohtii viikko sitten torstaina Yläneen yhtenäiskoulun atk-luokassa.

”Jos vaikka päästäisiin palkintomatkalle ulkomaille.”

Parasta on itse tekeminen, Janne miettii. Artoa kiehtoo nähdä, miten yritystä pyöritetään.

Kännyköille parkki

Atk-luokassa häärää kaksi muuta ryhmään, joista toinen kehittää kännykkäparkkia. Tarkoitus on, että kännykät kootaan telineeseen oppitunnin ajaksi.

Parkille on tarvetta, Leino toteaa.

Vuosia sitten, kun älypuhelimia alkoi tulla, hän tapasi oppilaan katsomasta aikuisviihdettä luokan perällä kesken oppitunnin, vaikka kännykkää ei ollut lupa käyttää tunnilla.

”Parkki-ideaa kannattaa miettiä kotonakin”, Leino sanoo.

”Ei riitä, jos nuori menee huoneeseensa iltakahdeksalta. Hän saattaa roikkua netissä aamuyöhön eikä vanhemmilla ole aavistustakaan, mitä hän netissä tekee tai katsoo.”

Rahoitus kahvia myymällä

Kun ryhmä oli ”löytänyt” asennustelineen, yritykselle piti keksiä nimi. Ehdotusten joukosta valikoitui Metalli & Palvelu ny. Arto on yhtiön toimitusjohtaja ja Janne hallituksen puheenjohtaja.

Metalli kertoo laitteesta ja palvelu siitä, miten yritys kerää rahaa asennustelineen rakentamiseen, Arto kertoo.

Syksystä saakka nuoret miehet ovat myyneet kahvia ja tuoretta pullaa oppilaille ja opettajille kerran viikossa.

Haastattelupäivän aamulla pullat oli nostettu sulamaan ja ne laitettiin opetuskeittiön uuniin ennen puoltapäivää. Vartti yli kahdentoista aloitettiin kaupankäynti.

Rahaa on koossa sen verran, että uuteen asennustelineeseen saadaan osat. Uusi teline tarvitaan valtakunnallisissa kisoissa, Janne toteaa.

Viikolla kahdeksan on Etelä-Suomessa hiihtoloma. Pettisten maatilan pajassa häärää kolme nuorta miestä.

Jannen tekemä ensimmäinen on osoittautunut toimivaksi, mutta talven aikana on mietitty useita parannuskohteita.

Tukipylväs muutetaan irrotettavaksi, ylätuesta tehdään kiinteä, pyöriä suurennetaan ja säätöveivi nostetaan ylemmäs. Suojapellejäkin tarvitaan, jotta jalkineet likaannu, kun telinettä työnnetään renkaan ympärille, Janne luettelee.

Lujuuslaskelmat yliopistolta

Tekemisen into on kasvanut, kun yritysidea on edennyt.

Hämmentävän paljon on jo tehty. Taskussa on alustavat lujuuslaskelmat asennustelineestä, viralliset saadaan lähiviikkoina. Janne otti yhteyttä Tampereen teknilliseen yliopistoon, joka teki oppilastyönä tarvittavat laskelmat.

”Ne tarvitaan CE-merkkiin.”

Patentti- ja rekisterihallituksesta on selvitetty, ettei laitteen tekemiseen ole esteitä. Saksalaisilla oli taannoin patentti samantapaiselle laitteelle, mutta se on rauennut, Janne kertoo.

Yhteyttä on pidetty myös maatalouskoneita maahantuovaan Kivilän Koneeseen, jonka edustaja oli kertomassa yrittämisestä kurssilaisille.

”Saatamme päästä esittelemään asennustelinettä ensi kesän Okra-messuille”, kolmikko innostuu.

Kiehtoo nuoria

Yrittäjyyskurssi on valinnaisaine, jota opetetaan kaksi viikkotuntia kahden lukuvuoden ajan.

Ensimmäinen vuosi käydään läpi perusasioita yritysmuodosta kirjanpitoon.

Toinen on varattu tekemiselle, kehitetään yritysidea, perustetaan yritys ja laitetaan se pyörimään.

Yrittäjyyskurssi on ollut koulun ohjelmassa viisi vuotta ja innostusta on riittänyt. Uusi kurssi starttaa syksyllä, rehtori **Jaakko Heikkilä** Yläneen yhtenäiskoulusta kertoo

Kilpailuun on otettu osaa säännöllisesti ja menestystäkin on tullut. Ensimmäisenä vuonna tuli voitto lp-levyistä tehdyillä design-maljakoilla.

Heikkilä arvostaa yrittäjyyskasvatusta.

”Jos yksikin oppilas ryhtyy yrittäjäksi, se on yhteiskunnalle iso asia.”

Yhteistyö on tiivistä paikallisten yrittäjien kanssa. Pari vuotta sitten kuntaan saatiin frisbeegolf-rata koulun ny-yrityksen ja yrittäjien yhteistyönä, Heikkilä toteaa.

VEIKKO NIITTYMAA

MIKÄ?

Ny-yritys

Ny-yritys on koululaisten ja opiskelijoiden muodostama harjoitusyritys, joka toimii yhden lukuvuoden ajan.
Yrityksissä opitaan työelämän taitoja ja yrittäjämäistä asennetta osana normaalia koulunkäyntiä.
Yritys käyttää oikeaa rahaa, mikä lisää ohjelman vaikuttavuutta ja opiskelijoiden motivaatiota.
Yritys voi myydä tuotteitaan tai palveluitaan asiakkaille ja sitä verotetaan normaalin yrityksen tapaan.
Pohjana on Nuori yrittäjyysyhdistyksen opinto-ohjelma, jota sovelletaan kouluissa ympäri Suomea. Opetus kytkeytyy kiinteästi normaaliin koulunkäytiin ja opetuksesta vastaa koulun opettaja.
Lukuvuonna 2010–2011 perustettiin 900 ny-yritystä, ja ohjelmiin osallistui noin 3 200 nuorta. Useimmat yritykset ovat toiminnassa 3–4 kuukautta. Muu aika kuluu toiminnan suunnitteluun ja valmisteluun.
Nuori yrittäjyys kuuluu kansainväliseen Junior Achievement -järjestöön. Mukana on vuosittain 250 000 nuorta yli 100 maasta.
NY Vuosi yrittäjänä on suunnattu peruskouluille ja toisen asteelle. Yliopistoille on oma ohjelmansa.

Lähde: Nuori yrittäjyys ry

Puhelimet voidaan koota oppitunnin ajaksi oppilaiden ideoimaan kännykkäparkkiin.